

Uluslararası Dü?me Etkinli?i Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Uluslararası Dü?me Etkinli?i Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32062>

 zet

Uluslararası D me Etkinli?i  l e?i (FES-I), ya?l? bireylerin d me korkusu seviyelerini ölçmek amacıyla geli?tirilmis? bir psikometrik ara t?r. Bu  l ek, bireyin günlük ya?am aktivitelerini gerçekle?tirirken d me endi?esi ta??ma düzeyini de?erlendirir. Ölçe?in Türkçe adaptasyonu, 2012 y??nda Ulus ve arkada?lar? taraf?ndan toplulukta ya?ayan ya?l? bireyler üzerinde gerçekle?tirilmis?tir. Adaptasyon  al??mas?,  l e?in 16 maddelik yap?s?n?n Türk kültüründe de güvenilir ve geçerli oldu?unu kan?tlam??t?r. FES-I, d me riskini azaltmaya yönelik klinik müdahalelerin planlanmas?nda ve etkinli?inin de?erlendirilmesinde önemli bir rol oynamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

D me Etkinli?i, D me Korkusu, FES-I, Ya?l? Bireyler, Geriatri, Psikometrik  l ek, Güvenirlik, Geçerlik.

Yazarlar

Yasemin Ulus, Derya Durmu?, Yasemin Akyol, Yeliz Terzi, Ay?e Bilgici, Orhan Kuru.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, toplulukta ya?ayan ya?l? bireylerin  e?itli günlük ya?am aktivitelerini (GYA) gerçekle?tirirken hissettikleri d me korkusu ve endi?e düzeyini nicel olarak belirlemektir. D me korkusu, ya?l? popülasyonda yayg?n bir sorun olup, fiziksel aktivite k?s?tlamas?na, sosyal izolasyona ve ya?am kalitesinin d mesine neden olabilmektedir. Bu nedenle FES-I, bu endi?e düzeyini  l ekerek risk alt?ndaki bireyleri tespit etmeyi amaçlar.

Türkçe adaptasyon  al??mas?, orijinal  l e?in kültürel ve dilsel olarak Türk toplumuna uygunlu?unu sa?lamay? hedeflemi?, böylece geriatri ve fizyoterapi alanlar?nda  al??an uzmanlara standart bir de?erlendirme arac? sunulmu?tur.

Yap?

Ölçek, psikolojideki öz yeterlilik (efficacy) kavram?n?n d meler ba?lam?nda özel bir uygulamas? olan **D me Etkinli?i** yap?s?n?  l mektedir. D me etkinli?i, bireyin zorlu durumlarda bile d meden belirli görevleri güvenle yerine getirebilece?ine dair inanc?n? ifade eder.

Ölçek, bireyin günlük ya?am aktiviteleri s?ras?nda hissetti?i endi?eyi dört dereceli bir Likert  l e?i üzerinden sorgulayarak, d me korkusunun ?iddeti ve yayg?nl??? hakk?nda detayl? bilgi sa?lar.

Geçerlik

Türkçe versiyonun geçerlik çal??malar?, yap?n?n orijinal ölçekte uyumlu oldu?unu göstermi?tir. Kapsam geçerli?i ve yap? geçerli?i incelenmi?tir. Yap? geçerli?ini de?erlendirmek amacıyla uygulanan faktör analizi,  lçe?in teorik yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini ortaya koymu?tur. Ayr?ca,  lçe?in bilinen d me risk faktörleri ve di?er ilgili ölçüm araçlarıyla (örne?in, denge ve yürüme testleri) korelasyonunun incelenmesi, e? zamanl? geçerli?i desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlı??? oldukça yüksektir. Hesaplanan **Cronbach Alfa** güvenilirlik katsay?s? **0.94** olarak bulunmu?tur. Bu de?er,  lçe?in maddelerinin tutarlı bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü ve mükemmel bir iç tutarlı???a sahip oldu?unu i?aret eder.

Ayr?ca, zaman içindeki kararlı??? de?erlendiren test-tekrar test uygulamas? sonucunda, kullanılan tüm alt ölçeklerin korelasyon de?erleri yüksek ve istatistiksel olarak anlamlı bulunmu?tur, bu da  lçe?in zamana kar?? güvenilirli?ini peki?tirmektedir.

Faktör Analizi

Yap? geçerli?ini incelemek amacıyla gerçekleştirilen do?rulay?c? veya aç?mlay?c? **Faktör Analizi** sonuçlarına göre, 16 maddenin iki ana faktör altında topland??? belirlenmi?tir. Bu iki faktör,  lçe?in ölçtü?ü yap?n?n toplam varyans?n?n **%62.5**'ini aç?klamaktadır.

Bu iki faktörlü yap?, d me korkusunun farklı ba?lamlarda (örne?in, fiziksel gerektiren temel aktiviteler ve sosyal kat?l?m gerektiren daha karma??k aktiviteler) ayr??abilece?ini d ündürmektedir. Bu faktör yap?s?, Türkçe FES-I'n?n klinik de?erlendirmelerde daha detaylı yorumlanmas?na olanak tan?r.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Öz Bildirim  lçe?i (Self-Report Scale)

Language Available: Türkçe, İngilizce (Orijinal)

Population Group: Yeti?kinler, Ya?l? Bireyler

Age Group: Genellikle 65 ya? ve üzeri (Toplulukta ya?ayan ya?l?lar)

Population Details: Toplulukta ya?ayan, d me riski ta??yan veya d me korkusu deneyimleyen

ya?l? ki?iler.

Test Methodology: Ölçek, 4'l  Likert derecelendirme sistemi kullan?r. Cevap seçenekleri 1 (Hiç endi?eli de?il) ile 4 (ok endi?eli) aras?nda de?ilmektedir, bu da kat?l?mc?n?n endi?e yo?unlu?unu hassas bir ?ekilde yakalamay? sa?lar.

Anahtar Kelimeler

FES-I, Ya?l?l?k, Gerontoloji, D eme Riski,  z Yeterlilik, Türkçe  lek, Geriatri.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Yasemin Ulus

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?il.

Affiliation Email addresses: yaseminulus@gmail.com

Correspondence Address: Bilgi mevcut de?il.

?zinler, ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe adaptasyon al??mas? **2012** y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için sorumlu yazar Yasemin Ulus ile ileti?ime geilmesi tavsiye edilmektedir.

Orijinal FES-I (Falls Efficacy Scale International), Prevention of Falls Network Europe (ProFaNE) taraf?ndan geli?tirilmittir.

 le?in orijinal PDF dok man? a?a??daki ba?lant?da yer almaktad?r:

[the-falls-efficacy-scale-international-fes-i-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Ulus, Y., Durmus, D., Akyol, Y., Terzi, Y., Bilgici, A., & Kuru, O. (2012). Reliability and validity of the Turkish version of the Falls Efficacy Scale International (FES-I) in community-dwelling older persons. *Archives of Gerontology and Geriatrics*, 54(3), 429-433.

Uluslararası Dü?me Etkinli?i Ölçe?i Maddeleri

Derecelendirme: 4'lü likert (1=Hiç endi?eli de?il, 4=Çok endi?eli)

A?a??da, ölçekte yer alan ve dü?me endi?esini ölçmeye yarayan eylemlere dair örnek maddeler listelenmiştir:

7.Merdivenlerden inmek ya da ç?kmak

4.Du? almak

11.Kaygan bir zeminde yürümek

ARABPSYCHOLOGY.COM